

3.10.2016

Toimeentulotuen haun siirto kuntaan tulee turvata

Perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyvät Kelan hoidettavaksi 1.1.2017 lukien. Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki ovat säilymässä kuntien järjestämisvastuulla myös tulevaisuudessa.

Lausuntoaika hallituksen esityksestä laeiksi toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta ja toimeentulotuesta annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta päättyi perjantaina 30.9. Laissa ollaan tarkentamassa Kelan ja kunnan välistä työnjakoa toimeentulotuen hakemiseen ja hakemuksen siirtämiseen liittyen.

- Itse lausuntopyynnössä kerrottiin esityksen kohdentuvan lähinnä toimeentulon käsittelyprosesseihin viranomaisten välillä. Kuitenkin lakiin esitettävä pykälän 14 d muutos, joka sisältää muutoksen asiakkaan velvoitteesta pyytää itse siirtoa kuntaan, koskee mitä suurimmassa määrin toimeentulotukea saavia asiakkaita eikä vain käsittelyprosesseja viranomaisten välillä. Lisäksi se kumoaa täysin aiempien lainmuutosten perusteluja, toteaa Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry:n sosiaalipoliittinen asiantuntija Tarja Pajunen.

Esimerkiksi aiemmin STM:n lausuntokierroksella olleessa hallituksen esityksessä sairausvakuutuslain muuttamiseksi¹ todettiin erityisesti pienituloisten iäkkäiden korkeat lääkekustannukset ja arvioitiin iäkkäiden toimeentulotuesta olevan alikäyttöä. Ratkaisuna suuriin lääkekuluihin esitettiin toimeentulotuen hakemisen mahdollisuutta. Toimeentulotuen maksatuksen siirron Kelaan esitettiin helpottavan iäkkäiden pienituloisten asemaa, koska Kela on sosiaalitoimea vähemmän leimaava ja vaivattomampi lähestyä.

Perusteluna alikäytön vähentymiselle esitettiin mm. Kelan velvoite ohjata asiakasta hakemaan toimeentulotukea kunnalta, mikäli asiakkaan arvioitaisiin olevan tukeen oikeutettu.

- Nyt esitetty pykälän 14 d muutos, joka sisältää muutoksen asiakkaan velvoitteesta pyytää itse siirtoa kuntaan, kumoaa siis täysin aiempien lainmuutosten perusteluja. Lisäksi huomioitavaa on, että ikääntyneiden olemassa olevaa suurta luottamusta Kelaa kohtaan saatetaan näin murentaa oleellisesti, jatkaa asiantuntija Pajunen.
- Edellytämme aiemmin kesäkuussa 2015 hyväksytyyn 14 d pykälän (Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta²) voimassa pitämistä. Toimeentulotuen haun neuvonta ja ohjaus sekä siirtovelvollisuus tarvittaessa tulee säilyttää. Lisäksi tulee huolehtia riittävästä resursseista toimeentulotukea hakevan eläkkeensaajan tosiasiallisen ja oikea-aikaisen avun turvaamiseksi, päättää Tarja Pajunen.

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Lisätietoja:

sosiaalipoliittinen asiantuntija Tarja Pajunen, puh. 040 574 7515

MIKÄ ON EKL?

- Eläkkeensaajien aktiivinen edunvalvoja
- Perustettu 1962, takana jo yli 50 vuotta aktiivista toimintaa
- Lähes 85 000 jäsentä 332 yhdistyksessä

¹ Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain, lääkelain 57 b ja 102 §:n sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 22 ja 23 §:n muuttamisesta (luonnos 25.8.2016, s. 20-21).

² <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150815>